

18 februari 2009

Persmededeling Strategische opties Eandis op middellange termijn

Eandis ontvouwt ambitieuze toekomstplannen. Nog 400 nieuwe banen tegen eind 2009 !

Eandis, het exploitatiebedrijf van de Vlaamse gemengde distributienetbeheerders heeft zopas zijn middellangetermijnvisie voorgesteld. Tal van nieuwe, langdurige projecten staan op stapel. De macro-omgeving waarbinnen Eandis actief is, is voortdurend in beweging op politiek, economisch, ecologisch en sociaal-maatschappelijk vlak. Een belangrijk uitgangspunt is onmiskenbaar de Europese 20/20/20-richtlijn, die moet leiden tot minder CO₂-uitstoot, grotere energie-efficiëntie en meer hernieuwbare energie.

De regelgeving wijzigt voortdurend en bovendien ontstaan er nieuwe behoeften vanuit de maatschappelijke context en door de ontwikkeling van technologische innovaties.

Eandis heeft een strategie ontwikkeld die enerzijds maximaal wil tegemoet komen aan de noden van de macro-economische omgeving, en anderzijds een optimale invulling wil geven aan haar doelstellingen:

- een optimale dienstverlening naar de klanten blijven garanderen;
- performant en excellent blijven in de core business;
- maatschappelijk verantwoorde tarieven vrijwaren en er voor zorgen dat de tarieven van de Vlaamse gemengde distributienetbeheerders tot de laagste van het land blijven behoren.

Zoals het past binnen het kader van behoorlijk bestuur, heeft Eandis de omgeving bevroegd, zowel intern als extern. Intern werd bij het personeel een welzijnsenquête gehouden en extern werd gepeild naar de naambekendheid en naar de tevredenheid van de klanten in december 2008. Vanuit de Corporate Governance gedachte werden alle onderzoeken uitgevoerd door onafhankelijke bureaus: het naambekendheidsonderzoek is gevoerd door Dimarso en het klantentevredenheidsonderzoek door Synovate.

De resultaten van de interne welzijnsenquête worden momenteel nog verwerkt. Maar het is niet zonder fierheid dat voorzitter Geert Versnick benadrukt dat Eandis nog altijd een groeibedrijf is. En dat is goed nieuws in deze tijden van economische recessie. Vandaag telt Eandis 3 800 gedreven medewerkers. Eandis wil dit aantal doen aangroeien tot 4 200 tegen einde 2009.

De resultaten van de externe bevestigingen zijn intussen wel bekend. Daaruit blijkt dat er een algemene tevredenheid heerst over de verschillende activiteiten die Eandis bij de klanten uitvoert, over de dienstverlening en de communicatie. Het bedrijf is goed bekend en de kennis van de technici wordt vrij hoog ingeschat.

De voorzitter benadrukt dat Eandis over een voldoende solide basis beschikt om het strategische plan uit te voeren op een doordachte manier en op een manier die volledig beantwoordt aan de maatschappelijke noden en aan de voorschriften van de Europese, federale en Vlaamse regelgeving.

1. Decentrale productie

Spectaculaire groei

Vandaag zijn de netten ontworpen om de elektriciteit in één richting te transporteren. In dit watervalprincipe wordt de stroom vanuit de centrale via het transportnet en het distributienet vervoerd tot bij de eindafnemer. Met de decentrale productie ontstaat een nieuw principe: eindgebruikers die elektriciteit op het distributienet injecteren. Dit betekent dat er nood is aan een bidirectioneel netwerk.

In de toekomst wordt een explosieve groei verwacht van de decentrale productie. Voor de gemengde sector wordt geschat dat bijkomend een vermogen van 2 600 MW aan decentrale productiecapaciteit dient geïntegreerd te worden in de distributienetten tussen 2008 en 2020 (2 000 MW in middenspanning en 600 MW in laagspanning). En tot 2030 wordt zelfs een groei tot 5 000 MW vooropgesteld.

Einde 2008 was reeds 559 MW aan lokale productie in dienst, besteld of geofferteerd. De jaarlijkse elektriciteitsproductie overstijgt het gemiddelde jaarverbruik van 600 000 gezinnen.

Aanpak: duurzame strategie voor een maximaal groeiscenario

Eandis zal het gewenste beleid van de Vlaamse regering op een verstandige manier uitvoeren door:

- te onderzoeken hoe de investeringen voor energievoorziening en/of energietransport van de lokale decentrale productie binnen haalbare investeringsbudgetten mogelijk blijven;
- proactief te investeren in functie van de toekomstige noden aan decentrale productie;
- in concentratiegebieden via groepsaanpak (met lokale gemeentebesturen, provincie, tuinbouwveilingen en landbouworganisaties) op een relatief korte termijn de technische obstakels weg te werken.

Eandis ontwikkelt een duurzame strategie die toelaat om het maximale groeiscenario inzake decentrale productie te plannen, te budgetteren en weloverwogen te realiseren.

Financiële consequenties

Om de doelstellingen van de overheid te realiseren op vlak van de groei van de decentrale productie tot 2020, schat Eandis de impact op het investeringsbudget als volgt in:

- **240 miljoen euro bijkomende investeringsinspanning** t.o.v. de huidige budgetten in middenspanning, waarvan het grootste deel in de periode 2008-2015; hetzij 40 miljoen euro per jaar wat overeenstemt met bijna 7% van het jaarlijkse investeringsbudget (*);
- De bijkomende investeringen in laagspanning worden voor het grootste gedeelte verwacht in de periode 2016-2020.

(*) het huidige investeringsbudget van Eandis bedraagt circa 600 miljoen euro per jaar

Om het tarifaire effect van decentrale productie onder controle te houden is er behoefte aan beleidsmaatregelen die de kosten beter spreiden. Dit kan onder meer door:

- **De tarifaire impact mee te verhalen op de veroorzaker van de investeringen**

De investeringskosten worden gedragen door wie niet aan decentrale productie doet. De toepassing van het in de wetgeving voorziene principe van een injectietarief kan een compensatie vormen voor de bijkomende investeringslasten verbonden aan decentrale productie.

- **Groenestroomcertificaten beter af te stemmen op bepaalde evoluties**

Eandis onderschrijft het principe van de groenestroomcertificaten als steun aan een toenemend maatschappelijk bewustzijn ten aanzien van groene energie. De nettokost van 340 euro per certificaat voor de distributienetbeheerders is bedrijfseconomisch een zware last.

Bovendien ontstaan in het verlengde van deze gunstige subsidiemaatregel grote commerciële projecten die een zware financiële impact hebben voor de betrokken distributienetbeheerders gedurende 20 jaar. In welke mate heeft de wetgever deze evolutie inzake megaprojecten verwacht?

Eandis heeft kennis genomen van het decretaal initiatief van de Vlaamse Regering dat de subsidieregeling voor alle projecten van zonne-energie zou herzien en deze zou afstemmen op de evolutie van de kostprijs van de betrokken technologie, op de evolutie van de marktontwikkeling inzake de productieprijs van fotonvoltaïsche zonnecellen en op de evolutie van de kostprijs van de brandstoffen.

De tarifaire impact van de groenestroomcertificaten voor fotonvoltaïsche zonnepanelen zal in het nieuwe decretaal initiatief vermoedelijk oplopen tot 50 miljoen euro tegen 2017 (t.o.v. 70 miljoen euro in de huidige context). Het decretaal initiatief voorziet ook een verhoogde steun voor wind en biomassa.

- **Solidariseren van de kosten**

Er is een decretaal initiatief om de kosten van groenestroomcertificaten te solidariseren tussen alle netbeheerders. Daarbovenop pleit Eandis voor het solidariseren tussen netbeheerders van de objectiveerbare kosten (afschrijvingen, financiële lasten, impact op de netverliezen, exploitatiekosten en certificaten) die verbonden zijn aan de decentrale productie van hernieuwbare energiebronnen en kwalitatieve WKK's. Op die manier worden de klanten van de distributienetbeheerders die veel decentrale productie-installaties op hun netten hebben aangesloten, niet benadeeld ten opzichte van de klanten van andere distributienetbeheerders.

2. Smart metering bij alle klanten / marktmodel / beheer van data

Metering, of het verzamelen en beheren van verbruiksgegevens, speelt een cruciale rol in de vrije energiemarkt. Smart metering is conditio sine qua non voor de ontwikkeling van smart grid om de energiestromen in een bidirectioneel net te beheren. In een concurrentiële leveranciersomgeving, tegen de achtergrond van een wijzigende netconfiguratie (decentrale productie) en met dwingende eisen voor meer energie-efficiëntie wordt metering in de nabije toekomst nog belangrijker dan vandaag al het geval is.

Velen zien in 'slimme meters', elektronische meters die via telelezing in real time verbruiken kunnen meten, het perfecte antwoord op deze ontwikkelingen.

Dergelijke grootschalige introductie vergt grondig studiewerk, een degelijke kosten-baten-analyse en een duidelijk inzicht in de technische mogelijkheden van deze meters. Een investering in elektronische meters die uitsluitend worden gebruikt om 'achteraf' meetgegevens beschikbaar te stellen van de marktpartijen is wellicht een gemiste opportuniteit. Via het beschikbaar hebben van gegevens in real time ontstaan op termijn maximale mogelijkheden om netten te sturen en te evolueren naar 'slimme gebruikers' en 'slimme, ook decentrale, producenten'.

Wie de data beheert, heeft inzicht in de kwartuurwaarden en de profielen van de netgebruikers. De gegevens zijn daarenboven onmisbaar voor de distributienetbeheerders met het oog op het aansturen van de netten.

De distributienetbeheerders / Eandis zijn dan ook de meest aangewezen partij omwille van hun onafhankelijkheid en omdat ze zich engageren om de valorisatie van de data ten goede te laten komen van de netgebruikers.

Smart metering / slimme meters

Eandis heeft een technisch pilootproject 'slimme meters' opgezet in meerdere fasen: een eerste veldtest met 4 000 meters en nadien een pilootproject met 40 000 meters. De budgetten voor deze projecten (tussen 2009 en 2012 = iets meer dan 135 miljoen euro) worden voorzien in de meerjarentarieven.

Indien alle fasen van het project positief worden beoordeeld en kaderen binnen de regulatorische toegekende marge, kan de uitrol van de slimme meters bij alle klanten van start gaan vanaf 2014. De impact op de tarieven zal mee afhankelijk zijn van de mogelijkheden tot valorisatie van de data, van besparingsmogelijkheden, van synergiemogelijkheden met andere projecten. Eandis verbindt er zich toe dat alle voordelen ten goede komen van het distributienettarief.

3. DSM (Demand side Management)

De energiereductie die mogelijk is in de verschillende klantensegmenten (residentieel, professioneel, openbare besturen) bedraagt gemiddeld 30% en stemt overeen met een financiële besparing van 1,9 miljard euro.

Eandis opteert voor Demand Side Management met als hoofdpijler: 'verminder de hoeveelheid'.

Eandis wenst duidelijk aan energiemangement te doen. Het bedrijf neemt de optie om ten opzichte van de gemeenten het principe van een ESCO-positionering in te nemen. Daaronder wordt verstaan het informeren, adviseren, ondersteunen, financieren en controleren. Eandis zal proactief onderzoeken of er een uitwisseling van ervaringen mogelijk is en of de resultaten uit proef- en pilootprojecten kunnen worden aangewend als basis van een ruimere uitrol.

Eventuele projectfinanciering door Eandis ten behoeve van de gemeenten gebeurt aan kostprijs. Alle baten komen ten goede van de gemeenten.

4. Uitvoering sociale openbaredienstverplichtingen

100 kWh gratis

In het kader van de Vlaamse openbaredienstverplichtingen worden de kosten van de gratis elektriciteit die de leverancier verdeelt, ten laste gelegd van de distributienetbeheerders, die deze kosten op hun beurt verrekenen in het distributienettarief. De factuur van de leveranciers voor gratis kilowattuur in 2008, op het werkingsgebied van Eandis, bedraagt circa 90 miljoen euro, waarvan 57,6 miljoen euro louter betrekking heeft op energie.

In de praktijk wordt gemiddeld 93,43% van de gezinnen met deze maatregel bereikt. Tot de groep van de niet-bereikte gezinnen behoren voornamelijk de sociaal zwakkeren. Dit is een gevolg van enerzijds het feit dat deze procedure administratieve acties en inspanningen vergt vanwege de klant (wat voor sociaal zwakkeren niet zo evident is) en anderzijds dat sociaal zwakkeren de grootste verhuisgraad kennen.

Eandis wil in deze en andere sociale openbaredienstverplichtingen een maximale efficiëntie en optimalisatie nastreven, met behoud van het solidariteitsprincipe, vooral in het belang van de sociaal zwakkeren.

Budgetmeter aardgas : primeur

Vanaf 1 juli 2009 start Eandis met de plaatsing van budgetmeters aardgas. Gemiddeld worden ongeveer 1 000 plaatsingen per maand voorzien.

De toepassing van de budgetmeter aardgas werd in het verleden omwille van veiligheidsredenen uitgesteld. Sinds kort is er ook voor aardgas een budgetmeter op de markt, die aan alle veiligheidsvereisten voldoet.

De budgetmeter aardgas moet de kostenefficiënte uitvoering van de sociale openbaredienstverplichtingen optimaliseren, de onbetaalde facturen tot een minimum herleiden en de schuldopbouw bij de gasklanten voorkomen.

Voor de oplading van de budgetmeter aardgas kan gebruik gemaakt worden van hetzelfde type klantenkaarten als voor de budgetmeters elektriciteit en van hetzelfde oplaadsysteem. Het systeem is gekend bij de klanten en bij de OCMW's en op die manier wordt vermeden dat er een nieuw netwerk van oplaadpunten moet worden ontwikkeld.

Een budgetmeter wordt geplaatst na ingebrekestelling door de distributienetbeheerder wegens een onbetaalde factuur.

Momenteel zijn er ruim 32 000 gasklanten toegewezen aan de Vlaamse gemengde distributienetbeheerders en ongeveer 20 000 klanten komen in aanmerking voor de plaatsing van een budgetmeter aardgas. Naar schatting komen er maandelijks 450 klanten bijkomend in aanmerking voor een budgetmeter aardgas.

5. Uitbreiding van de gasnetten

Ingevolge het decreet van 22 december 2006 moet de dekkinggraad van de aardgasdistributienetwerken aanzienlijk uitbreiden:

- tegen 2015 minstens 95% in woongebieden, met uitzondering van woongebieden met een landelijk karakter;
- tegen 2020 99% in woongebieden, met uitzondering van woongebieden met een landelijk karakter, en 95% in alle woongebieden.

Het globale investeringsplaatje voor Eandis wordt geraamd op 700 miljoen euro. Eandis zal een commerciële politiek op het vlak van aansluitingen aardgas ontwikkelen zodat door nieuwe aansluitingen het eenheidstarief per verbruikseenheid onder controle kan worden gehouden.

6. Ombouw van laag- naar hoogcalorisch gas

Vermoedelijk zal binnen enkele jaren de aanvoer van laagcalorisch Slochterengas uit Nederland ten einde lopen. Naast aanpassingen van het transportnet van Fluxys, heeft deze ombouw een belangrijke impact op de netten en de infrastructuur van de lokale distributienetbeheerders.

De globale kosten van de ombouw worden geraamd op 700 miljoen euro, waarvan circa 250 miljoen euro ten laste van de lokale Vlaamse gemengde distributienetbeheerders.

Eandis wil dat deze kosten worden gesolidariseerd, zoals dit reeds in het verleden is gebeurd voor de ombouw van de netten in Oost- en West-Vlaanderen.

7. Vrijwaring van maatschappelijk verantwoorde tarieven

Eandis wenst maatschappelijk verantwoorde distributienettarieven voor elektriciteit en aardgas te vrijwaren. Deze distributienettarieven weerspiegelen alle kosten die noodzakelijk zijn om de opdrachten van de distributienetbeheerders uit te voeren en zijn op te splitsen in twee groepen:

- De **beheersbare kosten** zijn voor de Vlaamse gemengde distributienetbeheerders de voorbije vijf jaar substantieel gedaald met 20,5% voor elektriciteit en met 14,1% voor aardgas.
- Daarentegen zijn de voorbije vijf jaar de **niet-beheersbare kosten verdubbeld** en de kosten voor **openbaredienstverplichtingen verviervoudigd**. Daar staat een kostenplaatje tegenover dat moet worden doorgerekend in de tarieven.

Naast de kosten is in het distributienettarief de zogeheten billijke vergoeding opgenomen. Deze billijke vergoeding bevat enerzijds de financiële last op bankleningen en anderzijds een vergoeding aan de aandeelhouders voor de eigen investeringen in het netbeheer. Voor 2008 bedraagt de theoretische vergoeding voor elektriciteit 5,41% en voor aardgas 5,91% op het geïnvesteerd vermogen. Bedrijfseconomisch gezien is dit een aanvaardbaar rendement dat zeker niet overdreven is.

Afgelopen jaren zijn de inkomsten van de deelnemende gemeenten uit het distributienetbeheer sterk verminderd, en bedragen in 2008 nog minder dan 40% van de inkomsten van 2000.

De Vlaamse gemengde distributienetbeheerders en Eandis willen steeds alles in het werk stellen om maatschappelijk verantwoorde tarieven te vrijwaren. Om te streven naar de nodige continuïteit en stabiliteit in de marktwerking en om de rechtsonzekerheid te laten afnemen, hebben de gemengde Vlaamse distributienetbeheerders en de CREG na intensief overleg op 1 oktober 2007 een dadingovereenkomst en een tekstontwerp van toekomstig KB Meerjarentarieven Distributie gesloten. Daarin werden de discussiepunten uit het verleden opgelost en werd een aantal engagementen naar de toekomst vastgelegd.

8. Financiële uitdagingen

De gemengde sector staat, zoals hierboven vermeld, op strategisch vlak voor aanzienlijke investeringen. Deze investeringen vloeien niet voort uit eigen exploitatiebehoeften, maar zijn het gevolg van wettelijke verplichtingen of te verwachten ontwikkelingen die Eandis niet in de hand heeft.

Het decreet houdende de intergemeentelijke samenwerking stipuleert dat uiterlijk tegen 2018 de gemengde vorm van de intergemeentelijke samenwerking onder de vorm van een opdrachthoudende vereniging moet verdwijnen. Indien geen andere gemengde samenwerkingsvorm wordt afgesproken, zal de privé-partner de niet gewestoverschrijdende Vlaamse gemengde distributienetbeheerders moeten verlaten (op het einde van de duurtijd of uiterlijk per einde 2018) en zullen de gemeenten hun huidig kapitaaltaandeel van 70% in de gemengde distributienetbeheerders moeten optrekken naar 100%.

Ingeschat aan de huidige balanswaarde kan de globale kapitaaloverdracht om tot 100% kapitaalbezit te komen in de niet gewestoverschrijdende distributienetbeheerders op de einddatum begroot worden op 0,95 miljard euro.

Perscontact Eandis:	Simon Van Wijmeersch tel 09 263 45 54 - gsm 0476 30 10 34 e-mail: simon.vanwijmeersch@eandis.be www.eandis.be
----------------------------	---

Eandis is het bedrijf dat exploitatietaken uitvoert voor de Vlaamse distributienetbeheerders voor elektriciteit en aardgas Gaselwest, IMEA, Imewo, Intergem, Iveka, Iverlek en Sibelgas.